

Svar på høyring, kommunedelplan for oppvekst 2023-2034, frå styrarane og L-AMU i dei 8 kommunale barnehagane i Alver

Vi har vald å kommentere kommunedelplanen ved å følgje innhaldslista.

Vi synes det er flott at planen bygger på barnekonvensjonen. FN sin konvensjon om barn sine rettar har som overordna prinsipp at barnet sitt beste skal kome først, i alle situasjonar, overalt.

5.3 Nasjonale og kommunale målsetjingar- Barn og unge **s. 65- siste avsnitt**

«Alver kommune ser behovet for å utvikle ei felles retningsline for måltid i barnehage, skule og SFO med fokus både på organisering og innhald. Dette er lagt inn som eit tiltak i handlingsdelen, og er planlagt gjennomført innafor eksisterande ramme.»

Kva ligg i dette? Er mål og delmål knytt til måltid likt i barnehage, sfo og skule? Vi håpa å sjå at målsetjinga for mat og måltid i barnehagen var meir ambisiøs enn å utarbeide felles retningslinjer innan eksisterande rammer. Det er utfordrande å finna ressursar til å få gjennomført sunne, varierte måltid, der barna kan medverka, då det heile tida vert ein prioritering mellom tid saman med borna i leik og overgangar, og å tilberede/ rydde opp etter mat. Særleg opprydding tek mykje tid vekk frå barna. Vi skulle gjerne sett at det var ei tydlegare satsing på mat og måltid i barnehagen.

s.68- 4. avsnitt

“Sidan barnehagane har tilsette med ulik formell kompetanse, er det viktig at personalet gjer kvarandre rettleiing for å sikre at arbeidet er i tråd med barnehagen sitt mandat.”

Viser til figur med oversikt over bemanning, som kjem seinare i høyringssvaret. Det vert lite tid til dette i praksis, og det vert ei prioritering som må gjerast på lik linje med alt anna, der ein må trekke personale ut frå avdeling. Døme: To vaksne går frå avdelinga for veiledning, ein voksen vert igjen på avdeling eller ute saman med 18 barn på stor avdeling.

s.73- 2. avsnitt

“Alver kommune deltek i statlege initierte kompetansetiltak både når det gjeld barnehage, skule og SFO.”

Rammer for møteverksemd:

Avdelingsmøter, 15 timer i året: Startegiplanar, kartlegging(t.d buss, tras, foreldresamtala), månadsplanar. Frå 37 min til 1,4 timer pr. barn pr. år, utfrå storleiken på avdelinga. Det er såleis ikkje rom for å drive utviklingsarbeid på desse møta.

Personalmøter, 4 ½ timer i året: Desse møta har t.d i 2022 gått med til 10-faktor for barnehagane.

Pedagogmøter, 1 time kvar veke / kvar 14. dag og strategisamlingar, 15 timer i året. Ein del av desse timane kan nyttast til utviklingsarbeid. I desse timane skal vi også planlegge og evaluere det pedagogiske arbeidet, t.d årspann.

Vi har også 5 planleggingsdagar gjennom året. Der vert det jobba med HMS, rutinar, organisasjonsutvikling(f.eks 10-faktor, foreldreundersøking) og forventningsavklaringar. Vi skal også ha førstehjelpskurs og meldekurs. Vi nyttar også tid til dei felles satsingane i Alver; De Utrolige Årene, språk og inkluderande barnehagemiljø. Utviklingsarbeid vert gjerne knytt til desse satsingane.

Dette gjer at tid til nye utviklingsarbeid er begrensa med dei rammene vi har i dag. Vi må gjere prioriteringar.

s. 77-78- tidleg innsats

"Med tidleg innsats kan vi unngå at vanskar blir unødvendig store og vi kan førebygge tilleggvanskar som skeivutvikling, sosiale vanskar, lærevanskar, fråfall i skulen og på sikt det å havne utanfor arbeidslivet. Tidleg innsats handlar om gje hjelp så tidleg som mogleg, både tidleg i alder, men også tidleg i eit forløp. Med tidleg innsats meinast å identifisere og iverksetje tiltak for eit barn/ungdom eller ein familie i risiko, med ein gong det er behov for det, samt sikre systematisk og langsiktig oppfølging så lenge behovet er tilstade. Eit godt ordinært tenestetilbod som inkluderer breidt, vil redusere behovet for spesialordningar og særskilde tiltak. Målretta og effektive tiltak for dei som har behov for eit tilbod utover basistenestene, sikrar mest mogleg effektiv utnytting av ressursar." S.77

Statped definerer tidleg innsats slik: "Tidlig innsats handler om å gi hjelp så tidlig som mulig i et menneske sitt liv, enten vanskene oppstår i førskolealder eller senere i livet". S.77

Når dei tre kommunane vart slått saman til Alver, skulle ein ta utgangspunkt i beste praksis frå kvar kommune. Gamle Radøy hadde tilsett spesialpedagogar i barnehagane, samt dekka inn plantida til pedagogane. Dette gav ei vesentleg betre bemanning i barnehagane, enn det som er tilfelle no, (Sjå figur om bemanning) og betre høve til å drive med tidleg innsats i praksis.

I planen står det at «i Alver kommune arbeider vi for eit godt ordinært tenestetilbod som inkluderer breitt, at tiltak blir sett i verk så tidleg som mogleg og på lågast mogleg nivå. Ved å setje inn dei riktige tiltaka på eit tidleg tidspunkt kan vi unngå eit større behov på eit seinare tidspunkt. I størst mogleg grad ønskjer vi at tiltak blir prøvd ut og gjennomført innafor ramma til det ordinære tilbodet, då dette er med på å vareta tilhøyrsla til det sosiale fellesskapet..» S. 78.

Viser til figur med oversikt over bemanning på avdelinga i barnehagen. I praksis kan vi gje tilbod til gupper, 6 storbarn/ 3 småbarn på 1 voksen, i ein liten del av dagen. Det er lite rom for individuell tilrettelegging og tidleg innsats innan ordinær ramme. I

praksis kan det være mulig å gje ett barn ca. 10 minutter individuelt i løpet av ei oppholdstid på 9 timer kvar dag. Det er i praksis ikkje mogleg å gje individuell tilpassing til fleire barn samtidig.

Dersom måla til Alver kommune, skissert på side 78 i planen, skal kunna gjennomførast i praksis, krev det ei høgare grunnbemanning, evt at grunnbemanning gjeld gjennom heile barnehagedagen.

6.1 Barn og unge opplever å høyre til

6.1.1 Mål og delmåltabell (s.85)

«Mål: Barn og unge opplever å høyre til

Delmål: Barn og unge opplever trygge og gode relasjonar som grunnlag for vennskap

Barn og unge opplever trivnad, tryggleik og inkludering i skule, barnehage og fritid.»

Gode mål, som barnehagen i noko grad meistrar. Utfordring med bemanning (viser til figur om bemanning) i overgangar, ved tilbereding/ opprydding etter mat, i pausetid, ved møter, ved uttak av plantid, samt i endane av dagen. I desse situasjonane er barnehagen mindre bemanna og borna vert meir sårbare mtp krenking og utfordrande samspel. Mindre vaksenkontakt og mindre støtte. Til dømes opplever vi å måtte gjere prioriteringar i situasjonar der fleire krenkingar oppstår samstundes.

6.2 Barn og unge bli sett og ivareteke

6.2.1 Mål og delmåltabell (s.87)

«Barn og unge opplever at deira stemme blir hørt

Barn og unge har trygge relasjonar og opplever vennskap»

Dette er viktige mål som vi jobbar godt med i barnehagen. Vi opplever å lukkast i dette arbeidet når heile grunnbemanningsa er på plass. Det er meir utfordrande i dei delane av dagen der alle ikkje er kome på jobb, når det er plantid, møter eller pausar skal avviklast. I desse delane av dagen er det mykje mindre rom for medbestemming, demokratiske prosessar og det å kunna påverka eigen kvardag, samt større risiko for at krenkelsar og utestenging førekjem.

Vi saknar også at DUÅ ikkje er nemnd som strategi i dette arbeidet. DUÅ er viktigaste reiskap og metode i arbeidet med kognitiv, sosial og emosjonell utvikling i barnehagen.

6.3 Barn og unge er rusta til å møte framtida

6.3.1 Mål og delmåltabell (s.88)

«Alle barn og unge får støtte og rettleiing etter behov»

Dette er eit delmål som ikkje er realistisk med dagens rammer i barnehagen. Ei løysing kan væra å endre målet til «Barn og unge får støtte og rettleiing», eller å konkretisere målet til å gjelde i overgangar. Vi ser at målet er knytt til strategi for overgangar i skjema under. Målet kan også knyttast til DUÅ- strategien, der støtte og rettleiing er viktige prinsipp.

6.5 Barn og unge vert møtt av kompetente vaksne

6.5.1 Mål og delmåltabell

«Barn og unge vert møtt av kompetente vaksne»

Vi har gode ordningar for dei som ynskjer å ta fagbrev og dei som ynskjer å ta vidareutdanningar, der det følgjer med stipend frå UDIR. Vi treng også gode ordningar for dei som ynskjer å ta desentralisert barnehagelærarutdanning og masterutdanning som er relevant for stillinga til dei tilsette. Fleire program finansierast gjennom UDIR, men vi manglar gode tilbod og rutinar frå kommunen si side knytt til dette. Kva er kommunen villig til å dekkje? Kan det evt skrivast avtaler med bindingstid?

6.6 Familiar opplever eit godt tenestetilbod

6.6.1 Strategi for å nå desse måla (s. 94)

«Vi skal inkludere foreldre i plan, drift og utvikling»

Korleis skal vi inkludere dei i drift og utvikling? Kunne dette vert meir konkret?

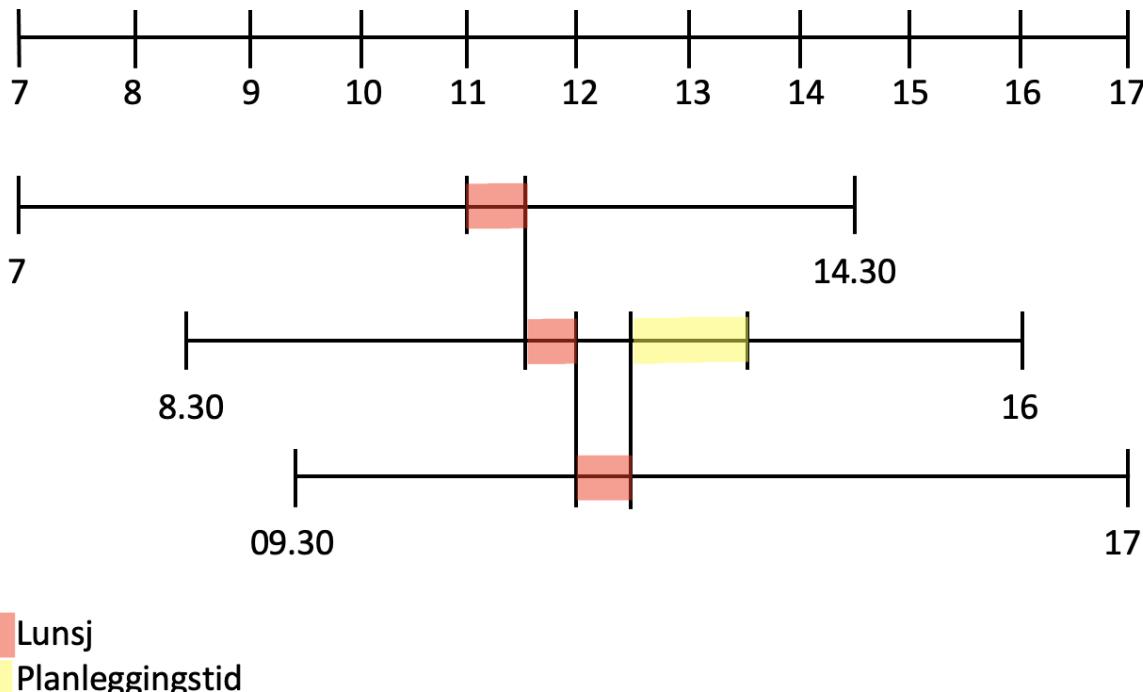
Positivt med foreldrekurs gjennom PPT. Også positivt at det skal etablerast kommunalt foreldreutval våren 2023, slik at foreldre får eit felles forum for å få fram foreldrestemma.

7.1 Tiltak dei fire første åra som krev finansiering

7.1.1 Oversyn tiltak

«Setje inn vikarar ved uttak av ubunden tid, pedagogar i barnehage»

Bra at inndekking av plantid har kome med i planen. Forslaget gjeld frå 2025. Skal ein jobbe mot å nå måla i planen må dette koma med allereie frå 2023. Sjå vedlagte figur over bemanning gjennom dagen. Blir plantida dekka inn får ein litt større del av dagen med 3 tilsette, og det blir lettare å få gjennomført all plantid. Slik det er no må ein del av plantida utgå fordi det ikkje er forsvarleg å gå ifrå.

Bemanning på avdelingen fra 7-17	
Antall Ansatte	Antall timer
1	2,5
2	5
3	2,5

Og bemanninga er i praksis lavare til tider pga. diverse møter, foreldresamtaler, dokumentasjonsarbeid(t.d kap 8, som krev mykje tid), samarbeid på tvers som det er vist til fleire plassar i planen(t.d s.64, 70, 90), sjukdom, ferie.....

7.2 Tiltak dei fire første åra som ikkje krev finansiering

7.2.1 Oversyn tiltak

«Vidareføring av DUÅ i barnehage og barneskule, Dinosaurskule i barnehagen»

“Etablere handlingsplan for arbeid med fysisk og psykisk helse barn og unge”

“Utarbeide plan for førebyggjande arbeid”

Flott at DUÅ og Dinosaurskule vert vidareført! DUÅ har som målsetting å støtte og fremje borna si kognitive, emosjonelle og sosiale utvikling. Dette er det viktigaste

verktøyet vi har i det førebyggjande arbeidet i barnehage, samt i arbeidet med å fremja psykisk helse. Svært positivt med etablering av DUÅ- koordinator. På den måten vil vi kunne utnytta DUÅ som verktøy på ein endå betre måte.

8.0 Møteplassar og team

8.1 Oversiktstabell

«Ressursteam. 1 gong i månaden»

Barnehagane opplever ressursteamet/ kontakttid med PPT som nyttig og kvalitetsutviklende i barnehagane. Barnehagane synes det er utfordrande å få nytta heil tida vi har PPT tilgjengeleg, då kontakttida gjerne startar før alle er komne på jobb, dei er her i eit tidsrom der det er mange overgangar og det skal avviklast pausar. Ser i planen(s. 64, 81,102 at det er foreslått å etablere eit nytt "team læringsmiljø" for barnehagane. Når vi med dagens bemanning ikkje meistrar å utnytta kontakttida/ ressursteamet med PPT til det fulle, vil det om ein skal etablere fleire støtteteam krevje meir bemanning i praksis.

Oppsummering

"Barn er framtida" og ønsket om å satse på barn og unge går igjen gjennom heile planen. Det teoretiske grunnlaget i planen er bra, men vi opplever at handlingsdelen med plan for praksis ikkje stemmer overeins med teorien og ønsket om å satse på barn og unge. Rammer, mål og tiltak ikkje står i forhold til kvarandre.

Vi har erfaringar frå eigen praksis der arbeidet knytt til enkeltbarn som krev mykje tilrettelegging, skal føregå innan det ordinære, og som har fått konsekvensar for andre som vert oppdaga seint. Hadde vi vert betre bemanna, hadde vi kanskje klart både å leggja til rette, samt å avdekka behov.

Berre 66% av dei som jobba som barnehagelærarar i 2011 var fortsatt barnehagelærarar i 2021, i følgje ny SSB rapport. Flukt frå yrket er ei problemstilling som absolutt er gjeldande også i Alver- barnehagane. Dyktige, erfarne barnehagelærarar forsvinn til andre typar jobbar, eller har uttalte planar om å vidareutdanna seg vekk frå barnehagen, grunna noværande bemanningsnorm og därlege utsikter til at dette vert gjort noko med.

Eit første steg i riktig retning for å vise ein vil satse på barna i praksis er å sette inn vikar ved uttak av ubunden tid (plantid) for pedagoger i barnehage NÅ frå 2023.

29.11.22

På vegne av dei kommunale barnehagane i Alver og L-AMU gruppene

Hanne Haukås Solen og Christine Teigland
Styrar i Lindås og Juvikstølen barnehage